

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. **21.02.2023**

Onursal ADIGÜZEL
İstanbul Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde saat 04:17'de Kahramanmaraş'ta meydana gelen 7,7 büyüklüğündeki deprem ve 13:24'te Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde meydana gelen 7,6 büyüklüğünde iki ayrı deprem, en az 10 ilimizi etkilemiş, on binlerce vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Çok sayıda vatandaşımız ise hala kayıptır. Yaşanan felaket birçok alanda olduğu gibi iletişim alanında da ülkemiz telekomünikasyon sektörünün afetlere hazır olmadığını gözler önüne sermiştir. 20 Şubat 2023 akşam saatlerinde yaşanan depremin ardından da yine iletişim ve haberleşmede büyük sorunlar yaşanmıştır. 6 Şubat ve 20 Şubat depremlerinde yaşanan iletişim ve haberleşme sorunu Türkiye'deki GSM operatörlerinin böylesi bir afet karşısında hazırlıklı olmadıklarını gözler önüne sermiştir.

Resmi verilere göre 40 bini aşkın insanımızı kaybettiğimiz, binlerce insanımızın yaralı olarak hastanelerde tedavi gördüğü, binlerce insanımızın ise halen kayıp olduğu afet karşısında GSM operatörleri sınıfta kalmıştır.

Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri yönetmeliğinde operatörlerin sorumluluğu "*Cep telefonu ve sabit telefon operatörleri kendilerine ulaşan talepleri yerine getirmek ve afet bölgesinde yeterli kapasitede mobil ve yedek haberleşme sistemlerinin ivedilikle kurulmasını sağlamakla sorumludur*" şeklinde tanımlanmaktadır. 6 Şubat'taki iki ayrı depremin ardından başta Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş olmak üzere depremin etkilediği illerde arama kurtarma faaliyetleri açısından kritik olan ilk 72 saatte ve devam eden günlerde iletişim kopmuş, telefon ve internet bağlantılarında kesintiler meydana gelmiştir.

Depremin ardından 3 büyük operatör Turkcell, Vodafone ve Türk Telekom tarafından yapılan açıklamalar ise kamuoyunu tatmin etmekten uzak olduğu kadar, GSM operatörlerinin bugüne kadar yeterli altyapı yatırımlarını yapmadıklarını, deprem ve diğer afetler karşısında hazırlıklı olmadıklarını gözler önüne sermiştir.

Bu çerçevede;

1- GSM operatörleri ve yetkilileri hakkında herhangi bir soruşturma, adli ve/veya idari işlem başlatılmış mıdır?

2- Şubat 2020 tarihinde 7/19627 esas sayılı soru önergemize dönemin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı M. Cahit Turhan tarafından verilen yanıtta “Elektronik haberleşme sektöründeki işletmecilerin, afet ve acil durumlara yönelik yükümlülükleri; Elektronik Haberleşme Kanunu ve yönetmeliklerde düzenlenmiştir. İşletmeciler; hizmetlerinin ve kritik sistemlerinin kesintiye uğramasını önlemek ve oluşabilecek kayıpları en aza indirmek amacıyla iş sürekliliği planları yapmakta, bu planları her yıl tatbikat ve simülasyon gibi yöntemlerle test etmektedirler. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı (BTK) tarafından işletmecilere yönelik olarak deprem öncesi ve sonrası süreç de dahil olmak üzere belirli periyotlarda denetimler yapılmaktadır” ifadelerine yer verilmiş, olası bir deprem ya da diğer afetler karşısında gerekli denetimlerin yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak son yaşanan deprem felaketinin ardından bu denetimlerin yeterli olmadığı anlaşılmıştır. Başta BTK olmak üzere gerekli denetimleri yapmayan yetkililer hakkında herhangi bir soruşturma, adli ve/veya idari işlem başlatılmış mıdır?

3- GSM operatörleri tarafından yapılan açıklamalardan bölgede yeterli mobil istasyon ve jeneratör stokunun bulunmadığı, bölgeye yedekleme, “radyolink backhaul” yapılmamış olduğu ve hatta bölgede baz istasyonu sayısının çok düşük kaldığı, GSM operatörlerinin afet plan ve hazırlıklarının yetersiz olduğu görülmüştür. Buna ilişkin olarak herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır? Bundan sonraki sürecin planlanmasına dönük bir çalışma başlatılmış mıdır?

4- GSM operatörleri depremden hemen sonra enkaz altındaki cep telefonu sinyallerini neden raporlamamışlardır? GSM operatörlerine böyle bir talep iletilmemiş midir?

5- Bu denli kritik bir durumda, binlerce hayat kurtarabilecek böyle bir talebin iletilmemiş olmasının sorumlusu kim ya da kimlerdir? Sorumlular hakkında bir işlem başlatılmış mıdır?

6- Talep iletildi ise talebe ne zaman ve ne şekilde dönüş yapılmıştır?

7- Afet ve acil durumlarda kullanılacağı, hayat kurtaracağı iddia edilen Turkcell’in uçan baz istasyonu “DroneCell” neden kullanılmamıştır? Turkcell hakkında yanıltıcı reklamdan dolayı herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?

8- GSM operatörlerinin depremde evi yıkılan vatandaşlardan internet hattı iptali için para ve cihaz talebinde bulunduğu yönündeki iddialar doğru mudur? Depremzede vatandaşların GSM operatörleri ve benzeri firmalardan hat iptalleri konusunda zorluklarla karşılaşmamaları için ilgili firmalara yönelik bir uyarıda bulunulmuş mudur?

9- 2019 yılından İstanbul Silivri’de gerçekleşen depremin ardından kurulacağı ifade edilen yüksek kapasiteli ortak hat projesi neden hayata geçirilememiştir?